De Nationaal-Socialistische Vrouw

No. 20, 24 JUNI 1941

Verschijnt om de 14 dagen. — Uitgave: NENASU, Leiden
Opstelster: A. W. te Luij, Zeestraat 76, Den Haag, Tel. 182440
Administratie-adres: Postbus No. 2, Leiden, Telefoon 21545

Abonnementsprijs: f 0.79 per halfjaar: f 1.58 per jaar; bij vooruitbetaling op giro 207915 t.n.v. Volk en Vaderland, Leiden (met vermelding „Vrouwenblad"). Voor zoover de voorraad strekt kunnen losse nummers worden aangevraagd bij de Nenasu, Postbus 2, Leiden. Prijs 10 cent met inbegrip van porti. Advertenties 50 cent per regel. Korting bij contract

Waar een taak op U ligt te wachten

Kort voor den vijfdaagschen oorlog moest bij een keuring voor den militairen dienst te Leiden bijna **de helft** der dienstplichtigen wegens lichamelijke ongeschiktheid worden afgekeurd. **Bijna de helft werd gestempeld tot minderwaardige burgers!**

Begin 1941 stak het ontstellende krantenbericht ons in de oogen, dat van de nog rondloopende werkloozen (en dat waren er niet weinigen!) **meer dan de helft ongeschikt was** voor volledige tewerkstelling. **Meer dan de helft!**

Waar deze berichten voor het overgroote deel mannen betreffen, vragen wij ons met beklemming af, in wat voor toestand de **gezinnen** van die afgetakelden wel moeten verkeeren; de vrouwen van die invaliden, de moeders van die verslapte jonge kerels — en hoe zijn de nog schoolgaande en de kleinere kinderen er aan toe in zulke volksbeschamende omstandigheden? Immers, als regel geldt in het nooddruftige gezin, dat den kostwinner in de éérste plaats de voedzame brokken worden toegeschoven.

Erger wordt onze benauwenis bij de herinnering aan een zinsnede uit de intreerede van den Commissaris der provincie Utrecht op 22 Februari j.l.: „Alleen reeds in de provincie Utrecht wonen 54000 behoeftige menschen. Dat wil zeggen, dat niet minder dan 11 pCt. van de bevolking in nood verkeert. In de andere provincies zal het beeld niet veel anders liggen."

Dit schromelijke verval heeft natuurlijk al lang geknaagd aan onze volkskracht. Eerst was het na den wereldoorlog de „malaise", die alle regelen der staatkunde en alle maatschappelijke richtlijnen tot een onontwarbaar kluwen door elkaar haspelde en ons met de chronische werkloosheid opscheepte. Toen kwam de „steun" met een noodlottigen knauw den tijdgeest moreel aantasten. Daarna zette de regeering een wreede aanpassings-methode in, met loonsvermindering en werkkampen-ellende. En dit alles werd nog extra somber en ontmoedigend getint door de gelaten uitspraak, dat men met een getal van 200 000 werkloozen hier te lande rekening moest gaan houden als normaal maatschappelijk verschijnsel!

Dat de terecht veelgeroemde naastenzorg onder ons Nederlanders toch te kort schiet bij de leniging van dezen massalen nood, is nu door de ervaring wel afdoende bewezen. Niet alleeen de overigens voortreffelijke ziekenhuizen, vacantie-kolonies, enz., enz., blijken ontoereikend, maar zelfs ook de op nieuwerwetsche leest geschoeide instituten als het Groene Kruis e.d., die met wijkverpleging en huiszorg op verdienstelijke wijze den schouder hebben gezet onder de gezins-aftakeling, door de huisdeur binnen te gaan en de ellende zooveel mogelijk te keeren binnen de vier muren der aangetaste woning zelf — ook dezen schijnt de verstumpering over 't hoofd te groeien.

Het verval van de volkskracht is het uitvloeisel van een politieke en daarmee gepaard gaande psychische ontreddering. Alleen de inzet van het ruim-verstandelijk inzicht in zaken van den Staat en van de beste neigingen der ziel in het maatschappelijk bestel, zal in staat blijken ons volk geheel terug te brengen tot zijn oude volwaardigheid.

Met verstand zal men de economie, die voor vier-vijfden het staatsgebouw in stand houdt, moeten leiden in de nieuwe banen, door de historie der laatste anderhalve eeuw geleidelijk uitgestippeld in het lot der volkeren. En de volksziel moet zich losmaken uit den doodelijken greep van goud en technicisme, en zich weer organischgroeiend inschakelen in het volksche beweeg van een ongekunsteld alledag.

Het arbeidsvraagstuk als kernprobleem van de zich baan brekende nationaal-socialistische economie, kan in den toestand van thans natuurlijk niet „in een vloek en een zucht" worden opgelost. Bovendien, ook indien de economische groei der maatschappij in zoo razend snel tempo zou geschieden, dat morgen aan den dag zelfs ook de half-krachtigen aan (zij het dan licht) werk konden worden gezet — dan zouden die verkommerden onder de arbeiders toch maar gedeeltelijk geholpen zijn. Immers moeten zij niet blijven kwijnen in de halfheid; zij moeten weer opklimmen tot het peil van een volledig burgerschap. En waar wil nu een driekwart- of geheel ontredderd gezin de kracht uit putten om den halven-kostwinner het tehuis te bieden, waar hij een begin kan maken met gezondwording naar lichaam en naar ziel? De moeder, de kinderen, de gansche huiselijke omgeving, ze zouden zelfs met een vol loon niet zoo maar klakkeloos weer op de beenen te zetten zijn.

Hoe moet dus gehandeld worden, nu, vandaag — en verder in den tijd, die nog verloopen moet, voordat de Staat weer in allen deele overeind is gezet in den opdoemenden national-socialistischen stijl, en vóórdat de verkommerde en verdroogde volksziel weer volkomen tot krachtig en fier leven is ontwaakt?

De economisch-politieke kant van het volkskracht-vraagstuk blijve

hier verder buiten beschouwing. Het is het sociale terrein, waarop de vrouw haar onschatbare krachten moge concentreeren, gesterkt door de overtuiging, dat het waardevolste stuk van het werk, dat Staat en Maatschappij in deze richting voor den boeg hebben, aan haar ten deel valt, n.l. het gezin op te heffen uit den practischen nood-toestand — het gezin, fundament van den staat, kern van de maatschappij, bakermat van de volks-beschaving.

Wat zou men hier gedaan krijgen met geld of goed, zonder meer? Men kan er de keuken mee op gang zetten, de linnen- en de kleerkast mee vullen en de bedden er mee in bruikbaren staat brengen.. Maar geeft men er den menschen, voor wie ze bestemd worden, hun huishoudelijke geschiktheid, hun geestkracht, hun burgerlijke waardigheid mee terug? Het zou integendeel een terugvallen zijn in de toestanden van de verouderde liefdadigheid van boven af en van den gevloekten steun.

De taak van heden reikt dieper. Het volk van hoog tot laag rijst op tot onderlinge gelijkwaardigheid en saamhoorigheid. Als maatschappelijke omstandigheden, die den beste kunnen neerslaan, een ongelukkige buiten den normalen volkskring werpen en hem neersmakken in de ellende, dan is het, of een stuk van het eigen geluk mee wordt gesleurd naar den afgrond. En in een spontane reflex-beweging zet de naaste zich schrap tot hulp, zoo noodig met gevaar voor eigen veiligheid. De vrouw in het bijzonder stuwt dan het eigen hart door deuren en ramen en kieren naar binnen in de woning van den verslagene, om het hem onder den riem te steken.

Dit gezamenlijk aanvaarden van het leven in voor- èn tegenspoed, in voorbestemde saamhoorigheid — het is de kameraadschap, die met vlammende letters staat geschreven in het vaandel van den nieuwen tijdgeest.

In dit teeken begint de vrouw dan in allen eenvoud haar begenadigd werk. De afgesloofde moeder zet zij eens een poos in den leunstoel, om bij te komen; dan lacht zij eens met de kinderen en leert de ondervoede kleuters weer zingen en spelen; dan grijpt zij boender en bezem, dan zwaait zij den „pollepel". En doet wat nooit nog tot volledige uitwerking kwam, maar eisch is van het oogenblik: met uitschakeling van geld-, van stand-, van zelfzucht-overwegingen gééft zij hart en ziel, in dienst van den innigsten beschavingsdrang van haar volk.

ONS BLAD

Ja kameraadskes, nu moeten wij het eens hebben over „ONS BLAD". Let wel op het woordje „ONS", want daar gaat het juist om. Dat is namelijk van niet te onderschatten beteekenis. Dit wil niets anders zeggen, dan dat wij een blad bezitten dat geheel en al is ingesteld op de nationaal-socialistische gedachte en op de belangen van de Nederlandsche vrouw en de Nederlandsche jeugd.

Dat is dus een begin. Dat hebben we en dat houden we vast.

Het blad heeft zich een plaats weten te veroveren en stelt het zich als een eer om die plaats niet alleen te handhaven, maar ook zoo noodig nog meer te verzekeren. Daarvoor is echter Uw aller medewerking noodig. Wier hart warm klopt voor de N.S.V.O., klopt evenzoo warm voor ons blad.

Daarom zegt het voort en spreekt er met andere kameraadskes — èn niet-kameraadskes! — over.

Indien er stukjes in staan die U bijzonder bevallen, maak er anderen opmerkzaam op en deelt ons dat eens mede. Wij zullen dat zeer op prijs stellen. Wij krijgen dan meer voeling met elkander en dit komt ons blad slechts ten goede. Zijt ge het met het een of ander niet eens, deel ons ook dàt mede. Wij staan ten allen tijde voor U klaar.

Hebt Gij zelf goede ideeën, laat ze ons weten!

De vrouw heeft ten allen tijde een belangrijke rol in groote wereldstroomingen gespeeld. Zoo gaat zij ook in het nationaal-socialisme de voor haar bestemde plaats innemen; een plaats, overeenkomstig volgens haar natuurlijke geaardheid. En omdat onze vrouwen, die de roepstem van het nationaal-socialisme hebben gehoord en verstáán, wéten waarvoor zij strijden, stellen allen gaarne haar krachten ter beschikking voor de verwezenlijking van onze idealen.

Waar de man de strijd naar buiten voert met een waar noodig nauwverbonden daadkrachtig optreden, daar beheerscht de vrouw voornamelijk het „Binnenhuis". Dit zoowel letterlijk als figuurlijk. Van niet te onderschatten waarde is haar moreele en geestelijke steun, die ook door de mannen wordt erkend en gewaardeerd.

Wij vrouwen hebben over het algemeen een sterk aanvoelingsvermogen en waar de man met een zakelijk en nuchter verstand schermt, komen wij met ons „gevoel" naar voren.

Ons blad is er om een steentje bij te dragen om dat groote, op stevige fundamenten opgebouwde bolwerk van het nationaal-socialisme, helpen te verstevigen in ons land.

Echter alle begin is moeilijk en gezien de mogelijkheden die ons nog geboden worden, moeten wij nog harder groeien en steeds beter worden. Al zoekende zullen wij onzen weg vinden.

Maar kameraadske, daarvoor is UW HULP noodig. Van daden en moreelen steun. Wij wenschen niets anders dan tezamen een groote familie te vormen, waarin ons blad de plaats inneemt van een liefdevolle Moeder, wier belangen uitsluitend gericht zijn op het wel en wee harer kinderen.

Beseft Gij nu de belangrijkheid van ons blad!

Dus .... allen aan het werk, zegt het voort en werft abonnees, zoowel in de Beweging als daar buiten, ja juist daarbuiten onder hen, die nog zoo weinig van ons doel en streven afweten.

„And'ren dienen door ons werken,
Maken and'rer leven licht!
And'ren helpen, and'ren sterken,
Zij voor ons een hooge plicht!

Dat is nou eens een ideale speelplaats voor ons!
(Foto Continental)

Dit jaar geen N.S.V.O.-kamp

Naar het hoofdkwartier der N.S.V.O. ons mededeelt, zal er dit jaar geen N.S.V.O.-kamp kunnen worden gehouden, hetgeen zeer zeker voor velen een teleurstelling zal zijn.

Wegens de instructiekampen der N.S.B., welke op de terreinen in Lunteren gedurende de zomermaanden worden gehouden, kan geen ruimte voor een N.S.V.O.-kamp beschikbaar worden gesteld.

Een 80-jarige N.S.V.O.-ster

Kam.ske A. H. Stelte te Delft heeft op 31 Mei j.l. haar 80-sten verjaardag herdacht.

Dit kameraadske, dat op haar hoogen leeftijd zich niet ontzag spot en hoon van hen, die arm van harte zijn en door ons hooge ideaal niet bezield, te trotseeren, heeft het zwarte hemd aangetrokken, het symbool van onze eenheid en van volksverbondenheid tusschen jong en oud.

De 80-jarige is werkend lid der N.S.V.O. in District 24.

Vele jongere vrouwen in de N.S.V.O. — helaas nog vele! — zullen een beschaamd gevoel niet kunnen onderdrukken, wanneer zij deze 80-jarige vrouw, die toch volop recht op rust heeft, aan het werk zien. De jeugd in onze Beweging weet wat een oudere toekomt: eerbied en genegenheid.

Op haar verjaardag werd kam.ske Stelte dan ook blij verrast met een defilé van de Afd. Delft van den Nationalen Jeugdstorm. Persoonlijk gingen alle stormsters en stormers haar nog de hand drukken.

Ook de groepsleider was op dezen hoogtijdag van ons kameraadske aanwezig.

Mogen er nog heel wat jaren aan dit arbeidzaam leven worden toegevoegd.

Oude kousen kunnen nog dienst doen

Vertoonen de kousen groote gaten en ziet men tegen het stoppen op, dan kan men ze verstellen met een stukje lap uit een afgedankt exemplaar of men knipt den voet er resoluut af en zet aan het been een skisokje. Tegenwoordig zijn er knippatronen in den handel om uit twee paar oude kousen weer één stel nieuwe te fabriceeren door uit het eene exemplaar nieuwe voeten, teenstukken of hakken te knippen. Dit kan wel, maar er is veel vaardigheid met de naald voor vereischt. Lang niet ieder zal het er netjes afbrengen.

De oude kousen hoeven daarom nog niet weggegooid te worden. Men knipt ze spiraalsgewijze aan lange reepen en kan van deze reepen allerhande handwerken maken. Zij, die over een weeftoestel beschikken kunnen met deze reepen kussens, loopers en zelfs vloerkleedjes weven. Doch men kan er ook mee haken. Aanvattertjes, onderleggers, pannelappen en ook kussens en vloerkleedjes kan men hieruit maken, die er zeer aardig uitzien en oersterk zijn.

Tenslote kan men den overgeschoten afval gebruiken voor poetslappen. Ze zijn ideaal zacht en kunnen als ze zeer vuil zijn zonder hartzeer weggeworpen worden, want de oude kous heeft nu zeker genoeg diensten bewezen.

VAN OUDE SPONSEN

Is de spons nog niet zoo heel oud, maar gaat ze wat kapot en wordt ze vies en glibberig, dan steken we er met een dun touwtje een paar maal doorheen en halen zoo de losse stukjes weer aaneen. Vervolgens leggen we de spons een paar uur in een bad van water met ammonia. Zoo nu en dan eens uitknijpen en uitspoelen en tenslotte goed nawasschen in schoon water. Is de spons zeer vuil, dan wordt ze in zeepsop gewasschen, maar meestal is dit niet noodig. Daarna haken we een netje van dun touw of van katoenen garen en stoppen daar de schoone spons in.

Kleine stukjes spons kunnen gebruikt worden om vlekken te verwijderen. Oude sponsen kunnen ook in kleine stukjes geknipt worden en dienst doen als vullingsmateriaal. Dit is bijzonder geschikt voor het opvullen van speelgoed, dat men maakt uit badstof. Ballen en beesten van dit materiaal gemaakt blijven drijven op het water en zijn zeer welkom speelgoed in de badkuip.

Puzzle-rubriek

PRIJSWINNARESSEN ONZER VORIGE PUZZLES:

Wij laten hier nog de namen der prijswinnaressen volgen, welke niet in ons blad van 9 Juni vermeld konden worden. Het betreft hier de rekenkundige opgave „Asten, Etten, enz." De namen dezer prijswinnaressen zijn de kameraadskes: M. M. J. Schrieken-Möller, Zuid-Scharwoude, B 132; E. M. Huizenga-Smith, „Midhuizen", Ulrum; D. G. Verbeek, Veenstraat 6 Enschedé.

Onze administratie zal de prijzen een dezer dagen verzenden.

In ons volgend nummer komen wij met een nieuwe puzzle-opgave.

. . . zweeft de menschenziel op . . .

HET GEZE

Het leven gaat verder en in de eerstvolgende jaren rust Gods zegen duidelijk op het huis van den pachter. Hij is eigenaar geworden van een welvarende boerenhoeve, waar zijn kinderen zich vrij ontwikkelen tot flinke gezonde jonge menschen. Tusschen hen groeit het pleegkind op tot een slanke stevige knaap, speelsch en onstuimig, zooals de andere jongens, maar toch met iets in zijn wezen, dat hem van zijn kameraadjes onderscheidt. Nooit wordt zijn vroolijkheid overmoed en geen zijner spelletjes ontaardt ooit, zooals bij de andere kinderen, in ruwheid en baldadigheid. Soms is er in zijn blik een diepte, die verraadt, dat hij in geestelijke rijpheid zijn speelgenooten ver vooruit is. En bij wanbegrip of oneenigheid van de huisgenooten onderling is *hij* het altijd, die ongemerkt het verzoenende woord weet te vinden.

Dan komt er een wending ten kwade. De boerin wordt aangetast door een koortsachtige ziekte, die binnen enkele uren een levensgevaarlijken keer neemt. De in allerijl ontboden heelmeesters staan machteloos en als de nacht aanbreekt, is er geen hoop meer op herstel.

Het heele gezin heeft zich om het ziekbed verzameld, waar de vrouw half bewusteloos worstelt met den dood. Als de pleegzoon het bed nadert en de hand der stervende grijpt voor het laatste afscheid, komt er plotseling een wonderbaarlijke verandering in den toestand: het krampachtig schokkende lichaam zinkt volkomen ontspannen in de kussens terug en de stokkende ademhaling wordt diep en regelmatig. Als de jongen even later zijn hand voorzichtig wil losmaken, opent de zieke de oogen en fluistert nauw hoorbaar:

— Niet weggaan!

Dan knielt de aangenomen zoon naast het bed en blijft zoo den heelen nacht met de zwakke hand zijner pleegmoeder in zijn stevige jongensknuist.

Als de volgende morgen het eerste daglicht door de gordijnen schijnt, is het gevaar geweken; de zieke is in een diepen genezenden slaap gevallen.

De mare van deze wonderbare genezing verspreidt zich als een loopend vuurtje en weldra is het wijd en zijd bekend, dat de pleegzoon van den boer het vermogen bezit om zieken te genezen. Het duurt niet lang of van uit alle hemelstreken komen de ongelukkigen om hulp en bijstand te verkrijgen en er is géén, die ongetroost huiswaarts keert.

Zoo nadert de dag van zijn zestienden verjaardag. Vanuit alle deelen des lands zijn dankbare menschen gekomen om den jarige geluk te wenschen. Het groote erf voor het woonhuis is stampvol met gasten uit alle rangen en standen van de samenleving. Daar ziet men den schatrijken koopman, die met zijn vergulden karos is aan komen rijden, naast een arm oud moedertje. De trotsche edelvrouw gehuld in zijde en fluweel staat er naast een roetzwarten kolenbrander, die zoo juist van zijn werk in het bosch weggeloopen is.

De jongen zit tusschen zijn pleegouders op de bank voor het huis en neemt lachend den eindeloozen stroom van gelukwenschen in ontvangst. Plotseling komt er een sterke beweging in de dicht opeen gepakte menigte. De menschen wijken uit elkaar en in de vrijgeworden ruimte staat een stralende verschijning. Niemand kan zeggen, waar zij vandaan is gekomen, eensklaps staat zij daar: een beeldschoon jong meisje gekleed in een gewaad, dat glanst in alle kleuren van den zonsopgang. In de verwonderde stilte, die plotseling over de dicht op één gepakte menschenmassa valt, weerklinkt een zachte onbeschrijfelijk welluidende muziek, die zingt van een andere wereld, waar geen angst en pijn het menschenhart meer wonden kan......

Als bevangen door een droom staat de jongen op en treedt de liefelijke verschijning tegemoet. Eerbiedig neemt hij haar beide handen in de zijne en kijkt sprakeloos in het schoone gelaat tegenover hem. Met een glimlach in de groote amberbruine oogen vraagt het meisje enkel:

— Ben je gelukkig?

Het antwoord komt onmiddellijk:

— Ja! ik ben gelukkig! en met een wijd gebaar om zich heen wijzend vervolgt de jongen: — Ik houd van alle menschen en daarom ben ik gelukkig!

*

De jaren wentelen voorbij in rythmische regelmaat der wisselende jaargetijden en de knaap ontwikkelt zich tot een jonge man, gaaf en zuiver naar lichaam en geest, bereid om zijn verantwoordelijkheid als man in het leven te aanvaarden.

Dan gevalt het, dat vlak voor het einde van zijn vierentwintigste levensjaar een oorlog uitbreekt, plotseling en verschrikkelijk als een stormramp. Roofgierige horden van een vreemd donkerharig ras, komende van achter de bergen in het Oosten, storten zich op het welvarende land der boeren en verwoesten alles, wat er in hun handen valt. De aanval is zoo onverwacht en snel gekomen, dat een groot deel van

ENDE LEVEN

Een sprookje voor groote menschen

(SLOT)

door J. M. DelBaere-Prins

het land veroverd is, voordat de bevolking zich te weer heeft kunnen stellen.

Stroomen van vluchtelingen voor zich uit jagend trekt het leger van den vijand steeds verder en tenslotte wordt zelfs de oude koningsburcht bezet, die midden in het land op een hoogen berg gelegen alle hemelstreken beheerscht en die van oudsher het zinnebeeld is van de eenheid van het volk der boeren. Hoewel de toestand bijna hopeloos schijnt, geven zij den strijd echter niet op. Zoo snel mogelijk vereenigen alle weerbare mannen zich tot een machtig leger, dat in een onweerstaanbaren stormloop den vijand tegemoet snelt.

Ook de pleegzoon heeft zich dadelijk gemeld en als één der sterksten en dappersten, valt hem de taak toe om het vaandel te dragen.

Op den dag, voorafgaande aan zijn vier en twintigsten verjaardag, begint de beslissende slag. De twee legers ontmoeten elkaar in de vlakte aan den voet van den koningsberg en vreeselijk is de botsing tusschen de dappere boeren, die hun huis en haard met leeuwenmoed verdedigen, en de kleine, donkere soldaten van den vijand, wier uitheemsche listigvlugge krijgskunst den tegenstander aanvankelijk verrast en verwart. Maar overal waar de strijd het hevigst is en waar de eigen mannen door de overmacht terug gedrongen worden, daar snelt de vaandeldrager toe, hóóg heffend de trotsche banier, in wier banen geschreven staat de zinspreuk van het boerenvolk: *„Strijden en Gelooven!"*

Dan komt er een nieuw licht in de matte oogen, de vermoeide spieren spannen zich en bezield door een ontembare geestkracht stormen de boeren opnieuw op den vijand in. Verschrikkelijk woedt de strijd over de vlakte heen en weer, en terwijl velen zijner kameraden rondom hem vallen, blijft de vaandeldrager als door een wonder ongedeerd.

De dag verstrijkt onder steeds wisselende krijgskansen en als de avond over het slagveld daalt, is de strijd nog steeds onbeslist. Dan bedenkt de vaandeldrager een list, die de kans met een slag ten gunste van de boeren kan doen keeren.

De bewolkte hemel is zonder maan of sterren en in de beschutting van de zwartfluweelen duisternis dringt hij met een klein troepje dapperen dwars door de vijandige linies heen tot in het bezette achterland. Een der mannen, die den weg kent, voert hen langs een verborgen paadje tegen den steilen koningsberg op en nog voor dat de morgen gloort bereiken zij ongezien den voet van den burgwal.

De vijandige bezetting is nog in diepe rust, alleen bij de poort staat een schildwacht en boven op den hoogen toren houdt een uitkijk de wacht. Vooraf gegaan door den gids klauteren de mannen voorzichtig tegen een bouwvallig gedeelte van den buitenwal op en laten zich geruischloos op het binnenhof zakken. Daar verspreiden zij zich volgens afspraak. Gevolgd door twee man sluipt de gids naar de poort om den schildwacht onschadelijk te maken; de vaandeldrager begeeft zich naar den ingang van den hoofdtoren en de zes overigen bezetten de deuren en vensters, die op het binnenhof uitkomen. De tijd dringt, want de koningsburcht moet heroverd zijn, voordat het dag wordt.

Dan gebeurt het ongeluk. Een der mannen struikelt in het donker, de schildwacht slaat alarm, zoodat in enkele minuten de heele bezetting op de been is en er ontwikkelt zich een verwoed gevecht op de donkere binnenplaats.

Dwars door het wilde tumult der strijdenden heen weet de vaandeldrager echter den ingang van den toren te bereiken. Hij stormt de smalle wenteltrap naar boven en nadat hij de torenwacht in een kort tweegevecht heeft overmand, plant hij de vlag der boeren op de hoogste tinne van den koningsburcht, juist op het oogenblik, dat de zon stralend boven den kim verrijst. Even staat hij daar, een jonge held, het fiere hoofd met het waaiende blonde haar hoog opgeheven, de blik der blauwe oogen wijd over alles heen gericht op den verren horizont, dan treft een kogel hem in de borst en stervend zinkt hij neer onder de vlag, in wier banen met gouden letters geschreven staat: *„Strijden en Gelooven!"*

*

Beneden op de binnenplaats hebben de boeren zich verschanst bij de poort en zij weren zich met den moed der vertwijfeling tegen den overmachtigen vijand. Dan zien zij plotseling boven op den toren hun eigen kleuren wapperen in de morgenzon en deze aanblik bezielt hen opnieuw met een zoo ontembare geestdrift, dat zij met een geweldigen uitval de bezetting van de burcht terug drijven en overmeesteren. Als de zij hun tegenstander plotseling in den rug hebben gekregen, beginnen te wijken, eerst langzaam en dan steeds sneller, totdat hun terugtocht tenslotte een laatste vijand verslagen is, zingen de mannen gezamenlijk een hymne, welke een zegezang is en tegelijkertijd een dankgebed tot God, die hun de kracht gaf om te overwinnen.

In de vlakte aan den voet van den koningsberg heeft het verschijnen van de boerenvlag op den burcht een geweldige beroering verwekt. De boeren stormen juichend op hun vijanden in en deze, doodelijk ontsteld door de herovering van den burcht, waardoor wilde, panische vlucht wordt, waarbij de meesten gedood worden. Slechts enkelen bereiken de grenzen van het land.

*

De zegezang der overwinnaars dringt flauw door tot den vaandeldrager, die stervend boven op den toren ligt. Zijn brekend oog is gericht op de vlag, die fier en vrij wappert in den morgenwind en die het zinnebeeld is van het machtige ideaal, waarvoor hij zijn jonge leven offerde. Dan is het hem, alsof de witgouden zonnebal, die langzaam boven den horizont rijst, steeds dichter bij komt. Hij wordt grooter en grooter, totdat de heele wereld enkel bestaat uit mild

stralend licht en uit heerlijke, alles doordringende warmte.

Midden in deze straling ziet hij als kern een lichtende gestalte, die tot hem nederdaalt op wijdgespreide blanke vleugels. Zich tot hem overbuigende reikt hij den stervende de hand en deze staat op, verlost van alle pijnen des lichaams, bevrijd van alle zwaarte der aarde.

Dan vraagt de Engel:

— Mijn zoon, zijt gij gelukkig?

Hoog richt de vaandeldrager zich op. Zijn blik glijdt over het wijde land, waar de boeren zegevierend den vijand verjagen. hij rust even op het doode lichaam aan zijn voeten, dat zijn trekken draagt en op wiens verstild gelaat een uitdrukking van bovenaardsche vrede en geluk ligt; dan heft hij de oogen op naar het vaandel en hij antwoordt:

— Ja! Ik ben gelukkig! Ik heb mijn taak op aarde vervuld en daarom ben ik gelukkig!

*

Op hun reis naar de Eeuwigheid komen de Engel en de menschenziel langs een duister hol, dat als een zwarte wonde naast het rotsige pad in den bergwand gaapt. Aan den ingang zit klein in elkaar gedoken een havelooze stokoude vrouw. Als zij de twee reizigers ziet naderen, staat zij op en gaat hun steunend op haar stok eenige schreden tegemoet.

— En? — heb ik geen gelijk gehad? zegt zij hatelijk spottend, ja, ik wist wel, dat hij niet lang zou leven...... En haar afstootend leelijke tronie vlak bij het gezicht van den jongen man brengend vervolgt zij onbeschaamd:

— 't Is jammer voor jou, want je bent een mooie jongen en je had van je jeugd heel wat meer kunnen genieten, als je een klein beetje slimmer was geweest.

Onwillekeurig wijkt de jonge man terug, dan wendt hij zich tot zijn begeleider en vraagt:

— Wat meent zij met een lang leven?

In ongenaakbare majesteit richt de Engel zich op en de vrouw met vlammende oogen aanziende antwoordt hij:

— Lang en zwaar is het leven van den mensch, die in de duisternis dwaalt. omdat hij den weg naar het Eeuwige doel verloren heeft! En tijdeloos gelukkig is de gang van hem, die in het Licht wandelt, want de duisternis heeft geen macht over hem!

Onder de overmacht van zijn vurigen blik wijkt de heks langzaam achteruit, bij zijn laatste woorden echter wendt zij zich om en vlucht luid weeklagend in de duisternis van de hellegrot.

Verlost van de laatste kluisters der aarde, zweeft de menschenziel op naar de gouden hemelpoort, waar zijn Moeder hem gelukstralend tegemoet treedt.

Boekbespreking

„MARTIJNTJE" door Arend Tael. Uitgave: N.V. Amsterdamsche Boek- en Courantmij., Amsterdam.

Het is precies zooals de schrijver het zegt: „Het is vreemd, dat wij soms de menschen, die het dichtst bij ons wonen, het slechtst kennen!"

Dit geldt met het oog op het boek „Martijntje" in het bijzonder voor de Hagenaars, die weliswaar Scheveningen — want het betreft hier een Scheveningsche roman — dènken te kennen, doch wier blik nooit verder is gegaan dan Boulevard, stille strand, de Pier en (niet eens altijd!) de vuurtoren. Maar de Boulevard en de Pier zijn geen Scheveningen.

Scheveningen is het plekje dat Arend Tael, zelf Scheveninger, heeft beschreven in zijn roman. Scheveningen en de Scheveningers, de menschen wier bescheiden maar glasheldere huisjes zich verschuilen achter den vertrouwden vuurtoren, die de veilige haven beteekent voor hen die wekenlang met hun nietig tegen de woelige baren der zee afstekende loggers erop uit varen om het met recht zoo zuur verdiende harinkje te vangen.

Als gij, stedeling en fijnproever, uw oogen van genot over dat heerlijke „zachte" harinkje (met of zonder uien!) sluit, als uw duim en wijsvinger op geoefende wijze het „beestje" bij den staart houden en ge uw mond net genoeg opent om het erin te laten glijden, denkt ge er dan wel eens een oogenblik bij na met hoeveel harde uren zwoegen, met hoevele dagen in angstig afwachten, mannen en vrouwen daarbij betrokken zijn? Welnee immers!

Arend Tael laat u eens een brokje ècht Scheveningsch leven zien (en niet zooals, hij zegt het zelf, ge het te zien krijgt in opvoeringen enz. in kleederdrachten die met alles behalve iets met Scheveningen hebben uit te staan).

De dialogen in dit boek zijn in het Scheveningsch gesteld en het is heusch niet alleen degeen, die heel ver weg woont van Scheveningen, die er soms niet uit kan komen, want schaam u niet, de Hagenaars kunnen er soms óók niet uitkomen! Het boek bevat daarom een verklarende woordenlijst om het den lezer niet al te ingewikkeld te maken.

Het is een verheugend feit, dat er hoe langer hoe meer volksche romans ontstaan. Deze Scheveningsche roman is echter iets geheel nieuws, want al hebben wij reeds veel kunnen lezen uit Brabant, Friesland, Zeeland enz., uit Scheveningen drongen de geluiden nog niet tot ons door.

„Martijntje" is een echt stukje van eigen volk en eigen bodem, daarom kunnen wij het ook van harte aanbevelen.

J. B.

„OPEN VENSTERS" door Dr. J. Smit. Uitgave: H. J. W. Becht, Amsterdam.

Wie heeft niet de bekende artikelen gelezen van de hand van dr. J. Smit, de rector van het hervormd Lyceum te Amsterdam, gepubliceerd in „De Telegraaf"?

Dr. Smit — met recht de man van den nieuwen tijd — neemt het vooral op voor de jeugd. de jeugd welke hij zoo goed kent, waarmede hij gedurende zijn jarenlange practijk in het onderwijs, zoovele droevige maar ook hoopvolle ervaringen heeft opgedaan. Reeds vóór 10 Mei brak hij de lans voor Neêrlands jongeren op de eene juiste manier: die van tucht, orde en saamhoorigheid.

Na zijn diepgevoeld boek „Tegen den stroom op", dat enkele jaren terug van zijn hand verscheen, komt Dr. Smit ons thans waarschuwen tegen „de muffe sfeer achter gesloten vensters" waar „wantrouwen en benepen betweterij smoezelen" en „menschen en partijen hun veiligheid zochten".

Talrijke onderwerpen worden op deskundige wijze door den schrijver behandeld, de sfeer waarin wij leven, het vertrouwen, de beleefdheid, de vrijheid, het egoïsme en het individualisme, het goed en het kwaad, plicht en gehoorzaamheid, enz. enz. Wat ons zoo treft in de werken van Dr. Smit is de eenvoud waarmede hij zijn onderwerpen behandelt; geen intellectueele doolhoven, waarin de eenvoudige van geest al heel spoedig verdwaalt, geen drogredenen en geen „taaiheid" waartoe dergelijke onderwerpen toch al gauw kunnen leiden.

Op prettige en vooral niet „beschouwende" wijze houdt de schrijver ons onzen tijd voor oogen en iedereen, zonder uitzondering, die dit boekje leest, zal tot de ontdekking komen: jà, dàt gaat mij nu ook aan!

De schrijver geeft den raad aan dengeen die schuil gaat achter gordijntjes en spionnetjes, om het boekje liever ongelezen te laten!

Wij zouden willen zeggen: juist diègenen moeten het lezen en...... zich schamen!

te L.

N.S.V.O. NIEUWS

ASSEN

In het Concerthuis te Assen werd begin Juni een kringvergadering gehouden.

De opkomst was zoo groot, dat voor den aanvang verzocht moest worden in een grootere zaal plaats te nemen. Hieruit blijkt dat steeds meer vrouwen belang gaan stellen in de N.S.V.O., dat zij begrijpen en aanvoelen dat ook zij mee moeten strijden en een taak hebben te vervullen.

Door de districtsleidster werd een kort openingswoord gesproken, waarna kam.ske Monsees-v. d. Veen een rede hield waarin zij de taak van de vrouw in den ouden en den nieuwen tijd schetste.

Na de rustpoos sprak de districtsleider, kam. Dieters nog een kort woord. Spr. verheugde zich erover dat hij zooveel vrouwen op deze bijeenkomst aanwezig zag.

„Ook gij moet een sterk front vormen. Wanneer u gevraagd wordt of gij bereid zijt uw groote taak, die gij te vervullen zult krijgen in de toekomst, op u te nemen, mag en zal er maar één antwoord kunnen zijn: „Ik ben bereid". Ieder voor zich en allen tezamen zult gij vormen een keten die niet verbroken kan worden".

Assen kan tevreden op deze bijeenkomst terug zien. Vijftien nieuwe leden gaven zich op en besloten werd twee nieuwe groepen te gaan oprichten.

BUSSUM

Op 12 Juni j.l. werd er door de N.S.V.O. afdeeling Gooi-Noord een zeer goedbezochte ledenvergadering in het kringhuis aan de Koningslaan gehouden. Kam.ske Augmayer-Rikkels uit Blaricum sprak over: opkomst en groei van het nationaal-socialisme in Oostenrijk en over den „Anschluss" bij Duitschland.

Deze zeer leerzame middag sloot een rij maandelijksche vergaderingen, om twee maanden te worden stopgezet wegens de vacanties, waar dan vele kameraadskes toch afwezig zullen zijn.

In September zal dan met frisschen moed de arbeid worden voortgezet. Er wacht den vrouwen in de N.S.V.O. dan weer veel werk! Dan gaan de schouders er weer onder en wordt gestreden met Mussert voor Volk en Vaderland!

DELFT

Op 30 Mei j.l. sprak kam.ske mr. Molenbroek voor de Delftsche N.S. V.O.-sters over de plaats van de vrouw in den nationaal-socialistischen staat.

Aan de zeer goed bezochte bijeenkomst, die gehouden werd in den feestelijk versierden wintertuin van restaurant „Penning", werd luister bijgezet door de aanwezigheid van de districtsleidster, kam.ske van de Water—Hols.

Nadat gezamenlijk eenige liederen waren gezongen en de plaatselijk leidster, kam.ske Penning—Mussert, een woord van welkom tot de gasten, de N.S.V.O.-leden en de belangstellenden had gericht, was het woord aan kam.ske Molenbroek.

Zij begon met op te merken, dat men rekening moet houden met de geaardheid van het ras om te kunnen vaststellen, hoe de positie der vrouw in de gemeenschap behoort te zijn. Een behandeling van de vrouw als koopwaar en eigendom, zooals die voor de Joden in den Talmoed wordt voorgeschreven, is bij het Noordsche ras ondenkbaar en onduldbaar.

Spreekster behandelde dan de positie der vrouw door alle eeuwen heen tot op heden.

In den komenden nationaal-socialistischen staat zal de belangstelling vooral gericht zijn op de huisvrouw en moeder, als de hoedster van de jeugd en de kern van het gezin.

De ongehuwde vrouw echter zal eveneens de gelegenheid hebben haar persoonlijke gaven te ontwikkelen en ze in allerlei beroepen toe te passen ten bate der gemeenschap. Veel arbeid zal er te verrichten zijn voor allen en veel zal moeten worden geleerd. Vooral de sociale zorg zal op het terrein der vrouw liggen; dit is iets waarvoor zij beslist meer aanleg en geschiktheid bezit dan de man. Wat betreft de wettelijke positie der gehuwde vrouw, hierin zullen nog verschillende verbeteringen moeten worden aangebracht.

Met groote aandacht werd geluisterd naar kam.ske Molenbroek, die haar belangwekkende rede met geestige opmerkingen en vergelijkingen wist te kruiden. Wij mogen de spreekster dankbaar zijn voor wat zij den Delfschen vrouwen heeft geschonken.

EINDHOVEN

Op 7 Juni hield de N.S.V.O. te Eindhoven voor de eerste maal een voorjaarsmarkt. Om half drie opende de kringleidster, kam.ske Jonkers—Vriezekolk, met een korte toespraak de markt, waarna de N.S V.O.-liederen werden gezongen. Vele functionarissen van de P.O., W.A. en nevenorganisaties, alsmede Duitsche gasten waren aanwezig.

De opbrengst, welke geheel ten goede komt van de Sociale Zorg, overtrof verre de verwachting.

In alle opzichten kan de Eindhovensche N.S.V.O. op een zeer geslaagden dag terugzien.

EMMEN

In het kringhuis te Emmen werd begin Juni een kringvergadering belegd.

Evenals in Assen was ook hier een tweede zaal noodig om de aanwezigen plaats te bieden.

De kringleidster, kam.ske Proemstra-Dijkstra, heette de bezoekers welkom en zeide o.a., dat daar waar onze zwart-roode vaan waait er een kameraadschappelijke geest moet heerschen. Een ieder werke naar beste krachten eraan mede, dat juist door dien geest de nog buiten onze gelederen staande vrouwen zich weldra in onze rijen scharen.

De districtsleidster, kam.ske Smit, sprak daarna een kort woord en deed enkele mededeelingen van huishoudelijken aard. Een golf van instemming volgde op de mededeeling, dat het rooken door N.S.V.O-sters op bijeenkomsten ten strengste verboden is.

Dan kwam de spreekster van dien avond, kam.ske Monsees-Van der Veen, op het podium. Met groote aandacht werd haar rede en haar voordracht van eigen verzen gevolgd.

Tijdens de rustpoos werden de vrouwenliederen uit volle borst gezongen. De goed geslaagde bijeenkomst werd gesloten met „Alle man van Neerlands stam" en een driewerf hou-zee op den Leider.

ELST

De leden der N.S.V.O. te Elst (G.) verwiselden de klei eens met een dagje tegen zandgrond en togen welgemoed per fiets naar het Openlucht-Museum te Arnhem.

Onderweg genoten zij al van het prachtige landschap, wenschten zich een paar van die mooie zware beuken tusschen de Betuwsche fruitboomen, peddelden puffend tegen de heuvels op en bereikten zonder ongelukken het doel van den tocht.

Zij bewonderden de prachtig beschilderde boerenwagens, neusden nieuwsgierig rond in een Drentsche plaggenhut en vroegen zich af hoe je in vredesnaam je huishouden kon beredderen in een kajuit, waar je ieder oogenblik je hoofd stootte, zij bekeken met de hand beschilderde

Hindelooper meubelen, met snijwerk versierde gebruiksvoorwerpen, oude kleederdrachten, een compleet Zaansch straatje, kortom te veel om op te noemen. En dit alles in een heerlijke omgeving, waar men volkomen vrij mocht rondwandelen.

Sommige kameraadskes ontwikkelden een buitensporige eetlust, na de inspanning van wandelen en kijken!

Niettegenstaande het druilerige weer, was de stemming uitstekend, en toog men zeer voldaan over het genotene huiswaarts, vast besloten om, na een tijd van inspannenden arbeid, weer eens zoo'n uitstapje te gaan ondernemen.

HILLEGERSBERG

Op Dinsdagmiddag 10 Juni j.l. werd het nieuwe tehuis voor de afd. N.S.V.O. en Jeugdstorm te Hillegersberg ingewijd. Onder het zingen van onze frissche strijdliederen was al spoedig de beste stemming erin en voelde ieder zich al geheel thuis in deze prettige omgeving.

Dit voormalige padvinderstehuis heeft groepsleider Pijpers na noch kosten en moeite gespaard te hebben voor de N.S.V.O. en den Jeugdstorm kunnen bekomen.

De groote ruimte, de vele ramen, de aardige muurbanken voldoen geheel aan het beoogde doel. Ook een groote ingebouwde schouw wekte ieders bewondering.

Al met al een groote vooruitgang voor de kameraadskes, van de N.S.V.O. en in het bijzonder voor de Jeugdstormers die bij gebrek aan een betere gelegenheid een vochtig pakhuis geruimen tijd het hunne konden noemen, met alle daaraan verbonden ongemakken.

HOOGEZAND

De kring Hoogezand hield onlangs 'n goedgeslaagden kameraadschapsavond in de groote zaal van hotel Faber, te Hoogezand, waarop ook de leden van de P.O. de W.A. en den Jeugdstorm en sympathiseerenden waren uitgenoodigd.

De zaal bleek te klein voor het groote aantal bezoekers (ruim 450).

Onder de bezielende leiding van Melchert Schuurman schalden weldra de liederen door de zaal. Adriaan van Hees droeg onder doodsche stilte zijn prachtige gedichten voor.

Een geweldige verrassing voor de aanwezigen was het toen onverwachts de komst van den Leider werd aangekondigd. Niemand was van deze komst van tevoren op de hoogte!

Onder aanhoudend „Hou-Zee" geroep trad de Leider de zaal binnen en nam tusschen de kameraden plaats.

Voor de rustpoos sprak de Leider nog een kort woord, waarin hij er zijn vreugde over uitsprak, dat ook hier in deze zoo moeilijke tijden het vertrouwen in de toekomst sterk bleef. Hij spoorde de kameraadskes en kameraden aan, metterdaad te toonen, dat het nationaal-socialisme niet is wat „men" er van zegt, maar wat het wel is: de opgang van het Volk.

Nadat de kringleidster den Leider de werksters en werkers van P.O., W.A., N.S.V.O. en Jeugdstorm had voorgesteld, verliet hij de bijeenkomst, waarna deze bijzonder goed geslaagde avond besloten werd met het zingen van het zesde couplet van het Wilhelmus en een driewerf Hou-Zee voor Mussert.

MAASTRICHT

Op 8 en 9 Juni j.l. hield de Maastrichtsche N.S.V.O. haar eerste jaarmarkt.

De districtsleider van district 10, kam. Keller, was als gast bij de opening aanwezig en sprak de kameraadskes toe. Hij deed een dringend beroep op haar door haar geestesbouding steun te geven aan haar levensgezel, ook al moest zij maar al te dikwijls een offertje brengen en heel wat gezellige uurtjes tezamen met haar man missen, omdat hij na zijn dagelijkschen arbeid z'n vrijen tijd aan de Beweging geeft.

Ineengesloten in de N.S.V.O. moeten ook de vrouwen voorwaarts gaan. Niet lettend op elkanders fouten, maar elkander steunende met raad en daad.

Kam.ske Nierstrass-Dolk heette daarna de aanwezigen hartelijk welkom op deze jaarmarkt, die, dank zij den vlijt der kameraadskes, reeds nu kon plaats vinden, ondanks dat de afdeeling Maastricht pas vier maanden bestaat. In haar toespraak zette zij doel en streven der N.S.V.O. in het kort uiteen: het aankweeken van de vrouwelijke deugden: reinheid van zeden, oprechtheid en trouw.

De jaarmarkt mocht zich in een bijzonder druk bezoek verheugen, vooral waar deze jaarmarkt tezamen viel met een propagandadag der N.S.B.

Een prachtig batig saldo ten gunste der Sociale Zorgkas, was het resultaat van den noesten arbeid der Maastrichtsche kameraadskes.

SANTPOORT

In een gebouw in Santpoort hielden de kam.skes van kring Kennemerland op 5 Juni j.l. haar derden kameraadschapsmiddag.

De zaal, die oorspronkelijk nogal somber en donker was, werd geheel opgevroolijkt door allerlei bloemen.

Met een hartelijk woord heette de kringleidster allen welkom, in het bijzonder kam.ske De Gelder, de districtsleidster en de Haarlemsche kam.skes alsook den kringleider kam. Ter Haar. Zij zeide zeer verheugd te zijn, dat men in zoo groote getale was opgekomen.

Staande werden de N.S.V.O.-liederen gezongen, waarna de kringleidster kam.ske Verbeek weer 't woord nam. Zij voelde zich gelukkig in de sfeer van kameraadschap, die er heerschte en zeide: „Niemand kan zich hier eenzaam voelen. Je eenzaam voelen temidden van velen moet vreeselijk zijn. Het is de plicht van ons N.S.V.O.-sters een ieder, die tot ons komt met liefde op te nemen in onze gelederen, waarin zich niemand eenzaam voelen mag.

Spr. had als onderwerp voor haar toespraak gekozen: „Geluk". Het geluk dat wij allen moeten trachten te grijpen, er desnoods voor moeten vechten; als men het heeft gevonden, beware men het en geve het door aan anderen, dàn is men pas een goed lid van de gemeenschap. Straal van je blijheid uit, allereerst in je gezin, de kiemcel van de natie, treed, wie tot je komen, met je stralende blijdschap tegemoet.

STEENWIJK

Op Vrijdag 30 Mei j.l. werd in het kringhuis te Steenwijk aan de Meppelerweg een goed bezochte bijeenkomst gehouden teneinde te komen tot oprichting van een afdeeling van de N.S.V.O.

Kam.ske Bonten-Rolloos, kringleidster der N.S.V.O. te Zwolle, gaf een duidelijke uiteenzetting van het doel en werk der Vrouwen-Organisatie, waarna een 25-tal kameraadskes zich als lid opgaven.

Kam.ske Terwolde nam de voorloopige leiding der afdeeling op zich.

De avond werd besloten met gemeenschappelijken zang.

Wij hopen van harte dat ons in den vervolge ook uit Steenwijk de frissche N.S.V.O.-geluiden bereiken!

VEENDAM

Op 9 Mei j.l. hield de afdeeling Veendam der N.S.V.O. haar eerste propaganda-vergadering.

De kringleidster opende de bijeenkomst en heette allen hartelijk welkom. Hierna besprak zij eenige punten van huishoudelijken aard en wekte de kam.skes op tot innige samenwerking en om in goede verstandhouding onze organisatie op te bouwen.

Er gaven zich 48 nieuwe leden op.

Op 4 Juni sprak kam.ske Monseesv. d. Veen te Veendam. Zij had als onderwerp gekozen: „De vrouw in den ouden en nieuwen tijd", een onderwerp dat wel in de belangstelling van iedere vrouw en elk meisje staat.

Na de rustpoos droeg kam.ske Monsees eigen gedichten voor.

Ook hier gaven zich weer nieuwe leden op.

Wegens te weinig plaatsruimte worden de verslagen over Velp, Westerbork en Winschoten in ons volgend nummer geplaatst.
